

Brev dato: 10-10-2022
Sagsnr. 2022 - 19473
Akt. nr. 21365248

Medlem af Inatsisartut, Kuno Fencker
/HER

Postboks 1614
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
E-mail: nap@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Besvarelse af § 37 spørgsmål nr. 169/2022 vedr. Inuit

Kære Kuno Fencker,

Du har i henhold til § 37 i Forretningsordenen for Inatsisartut stillet spørgsmål til Naalakkersuisut om vedr. efterkommere af det oprindelige folk ”Inuit” og dets rettigheder. Spørgsmålene er gengivet enkeltvis nedenfor efterfulgt af tilhørende besvarelser.

1 a) Hvilken del af den grønlandske befolkning anses, og kan anses, som officielt værende efterkommere af oprindelige folk ”inuit” i Grønland.

Som udgangspunkt er det vigtigt at understrege at betegnelsen ”oprindelige folk” ikke er entydigt defineret i folkeretten.

Der er heller ikke vedtaget kriterier fra grønlandsk side derom til udtryk for hvad Grønland anser som værende de rette kriterier for hvem der officielt kan anses som værende del af det oprindelige folk, Inuit.

Manglen på definition eller kriterier for hvad der udgør et oprindeligt folk, og manglen på kriterier for hvem der kan anses som værende Inuit i Grønland, medfører, at det ikke er muligt at lave en officiel opgørelse af hvilken del af den grønlandske befolkning der anses for eller kan anses som værende efterkommere af inuit.

1b) Hvilke rettigheder er særligt gældende for efterkommere af de oprindelige folk i Grønland.

I Verdenserklæringen om menneskerettighederne fra 1948 fremgår det klart, at enhver har krav på alle de rettigheder og friheder, som nævnes i erklæringen, uden forskelsbehandling af nogen art, f.eks. på grund af race, farve, køn, sprog, religion, politisk eller anden anskuelse, national eller social oprindelse, formueforhold, fødsel eller anden samfundsmæssig stilling.

Siden vedtagelsen af Verdenserklæringen om menneskerettigheder er dette grundprincip blevet yderligere fremhævet i de menneskerettighedsinstrumenter, som er blevet udviklet og indarbejdet i de nationale love i de fleste lande i verden. Det gælder også for Grønland. Forbudet mod forskelsbehandling er klart formuleret bl.a. i den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EKMR) som trådte i kraft for Grønland ved anordning nr. 814 af 18. september. Da forbuddet mod forskelsbehandling, når det gælder nydelsen af menneskerettigheder og fundamentale friheder, således er et grundlæggende princip som vi i Grønland er forpligtet til at overholde, gælder der ikke nogen særlige rettigheder for bestemte grønlandske befolkningsgrupper eller personer.

1 c) Hvilken udøvende organ og/eller regeringsinstans har den øverste ansvar og myndighed for, at de førnævnte rettigheder bliver fulgt i Grønland?

Det er Naalakkersuisut, der har ansvaret når det drejer sig om specifikke sagsområder, der er overtaget af Grønland. Når det gælder områder, der ikke er overtaget er det den danske stat, der har det grundlæggende ansvar.

2) Anerkender Naalakkersuisuts – som myndighed vedrørende folkeretslige spørgsmål jf. Selvstyreloven – FN's deklaration omkring oprindelige folks rettigheder fra 2007, som stadig gældende.

FNs Erklæring / Deklaration om oprindelige folks rettigheder (UNDRIP) samt ILO Konvention nr. 169 om oprindelige folk og Stammefolk (ILO 169) omhandler forholdet mellem Stater og oprindelige folk. Når det gælder forholdet mellem det grønlandske folk og den danske stat anser Naalakkersuisut Lov om Grønlands Selvstyre, herunder med dens bestemmelse om retten til selvbestemmelse, som en delvis implementering af principperne i ovennævnte Erklæring/Deklaration. Det skal dog bemærkes, at Lov om Grønlands Selvstyre ikke udelukkende er gældende for oprindelige folk i Grønland.

På overtagne sagsområder søger Naalakkersuisut i sit og centraladministrationens daglige virke at sikre, at de kollektive og individuelle rettigheder, som fremgår af UNDRIP og ILO 169 fremmes og efterleves - både i forhold til individuelle grønlandske borgere og den grønlandske befolkning som helhed. Dette samme gør sig gældende i Naalakkersuisuts forhold til den danske stat, når det gælder ikke-overtagne sagsområder.

Med venlig hilsen

Vivian Motzfeldt

Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender, Erhverv og Handel